

Узагальнюючи сказане, необхідно відзначити, що інформаційна безпека електронної комерції характеризується ступенем її захищеності і, отже стійкістю основних бізнес-процесів та інформаційних ресурсів до небезпечних, деструктивних, дестабілізуючих інформаційних дій. Інформаційна безпека визначається здатністю нейтралізувати такі дії. Розробка механізмів забезпечення інформаційної безпеки комерційної діяльності в Україні тісно пов'язана із заходами щодо інформатизації суспільства в цілому. У цих умовах право повинно встати на захист глобальних цінностей. І це, насамперед, стосується добробуту людини та умов функціонування і розвитку суб'єктів підприємницької діяльності. Інформаційну систему не можна регулювати тільки виходячи з інтересів розвитку технологій та інформаційних ресурсів. Охоплюючи всі сфери діяльності інформатизація кидає нові виклики інформаційній безпеці і створює для неї нові загрози. Поодинці комерційні підприємства не зможуть створити ефективну систему інформаційного захисту. Сьогодні настала нагальна потреба у державному контролі та регулюванні правового режиму інформаційної безпеки в основу якого має бути покладений принцип пріоритету людини, особи, суспільства в цілому. Саме таке державне регулювання сприятиме збереженню інформаційних ресурсів підприємства та, відповідно, сприятиме укріпленню довіри до електронної економічної діяльності.

*Роман Кулик, к. е. н., доцент
Зоряна Островська, викладач
Вячеслав Бобівник*

*Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна*

РИЗИКИ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

В умовах ринкової економіки збільшується обсяг інформації, який потрібен менеджерам для управління. Щоб своєчасно прийняти управлінські рішення вони повинні отримувати як зовнішню (ринкові ціни, валютні курси та ін.), так і внутрішню інформацію щодо собівартості продукції (робіт, послуг), прибутку, руху грошових коштів, структури власних та залучених коштів, розрахунків з дебіторами та кредиторами та ін., тобто інформацію, яка продукується обліковою системою. Це підтверджує тезу, що в сучасних умовах бухгалтерський облік виконує не тільки інформаційну, контрольну, аналітичну функції, але і комунікаційну – передачу інформації менеджерам для прийняття управлінських рішень. Інформація бухгалтерського обліку використовується ними для планування та прогно-

зування діяльності підприємства, здійснення економічного аналізу та контролю, прийняття як поточних, так і довгострокових рішень.

Як зазначає Н.М.Лисенко, “облікова інформація є продуктом інформаційної системи та системи управління, які постійно пристосовуються до потреб економіки (суспільства)” [1, 63].

Можна також погодитися з твердженням С.В. Івахненкова про те, що ядром економічної інформації є облікова інформація, оскільки вона повна, точна, усебічна, достовірна, більш оперативна ніж будь-яка інша. Вона моделює як зв'язки підприємства з навколишнім середовищем, так і його внутрішню структуру, дає можливість розподіляти права виконавців та їхню відповідальність за економічну ефективність [2, 13].

Враховуючи це, перед підприємством постає проблема створення максимально ефективної та надійної системи бухгалтерського обліку. Проблематичність її створення полягає в тому, що існують різні варіанти відображення фактів господарського життя підприємства у звітності (метод нарахування амортизації, метод оцінки вибуття запасів, склад і перелік статей калькулювання виробничої собівартості продукції тощо). Вдалих вибір того чи іншого способу відображення інформації в обліку є запорукою ефективного подальшого управління підприємством.

Отже, бухгалтерський облік і його продукт, облікова інформація, є ядром інформаційного забезпечення діяльності підприємства і від того, наскільки повним та достовірним буде таке забезпечення залежить оптимальність і ефективність управлінських рішень у конкурентному середовищі.

В свою чергу, процес управління включає крім обліку також контроль та аналіз відображеної інформації і прийняття на цій основі управлінських рішень. Отже, ризик подачі недостовірної інформації приведе до отримання неправильних аналітичних результатів, які, в свою чергу, спричинять прийняття хибного або неефективного рішення, що вкрай небажано в умовах жорсткої конкуренції.

Повністю уникнути такої ситуації неможливо, але мінімізувати можливість її виникнення необхідно. Основним інструментом, який цьому сприяє є аудит. Хоча при його проведенні існує ризик, що аудитор висловить невідповідну аудиторську думку, якщо фінансові звіти містять суттєво викривлену інформацію. Тобто, існує імовірність формування неправильної думки, і як наслідок, складання помилкового висновку про відсутність суттєвих помилок, тоді як вони реально є.

Отже, можна зробити висновок, що ефективно управлінське рішення залежить як від величини ризику системи бухгалтерського обліку, так і від аудиторського ризику і ризику економічного аналізу.

Вагомість впливу ризиків на стабільність і ефективність функціонування суб'єктів господарювання в конкурентному середовищі зумовлює об'єктивну

необхідність їх оцінки і мінімізації. Вивчення їх взаємозв'язку і взаємодії може бути темою подальшого наукового дослідження.

Суттєві відмінності у визначенні і розумінні категорії “ризик”, його ролі в процесі управління підприємством у сучасних умовах господарювання обумовлені тим, що наукова парадигма теорії ризику складалася поетапно по мірі розвитку економічних відносин, розширення та ускладнення змісту і форм економічної діяльності, змін у системі управління суб'єктами господарювання. Крім того, відсутність однозначних підходів до характеристики ризику та його класифікації викликана багатоаспектністю цього явища, ігноруванням його у чинному законодавстві, а у деяких випадках обмеженим застосуванням у реальній економічній практиці та управлінській діяльності.

Література:

1. Лисенко Н.М. Облікова інформація в системі управління підприємства (на прикладі житлово-комунального господарства) // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – №9(52). – С.62–68.
2. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 349 с.

*Олександр Кундеус, к.е.н., доцент
Тернопільський національний економічний університет
м.Тернопіль, Україна*

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ РИНКУ

Метою управлінського обліку є надання інформації внутрішнім користувачам для прийняття відповідних рішень. Витрати підприємств є одним із основних об'єктів обліку в аспекті інформаційної затребуваності внутрішніми користувачами. При цьому варто враховувати, що для користувачів потрібна інформація про витрати в розрізі об'єктів обліку, тобто на виготовлення окремих видів продукції.

Створення ефективної облікової системи визначається наявністю чітко розробленої класифікації витрат підприємства. Згідно з П(С)БО №16 “Витрати” класифікують на :

- прямі матеріальні витрати ;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати ;
- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загально – виробничі витрати.